

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ IR INFORMATIKOS MINISTERIJOS

Į S A K Y M A S
DĖL RADIJO MĖGĖJŲ TARNYBOS RADIJO STOČIŲ ĮRENGIMO, EKSPLOATAVIMO
IR NAUDOJIMO LEIDIMŲ IŠDAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1996 m. balandžio 9 d. Nr. 36
Vilnius

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti Radioelektroninės aparatūros ir kabelinės televizijos priemonių montavimo, statymo ir eksploatavimo taisyklių trečią dalį – Radijo mėgėjų tarnybos radijo stočių įrengimas, eksploatavimas ir naudojimo leidimų išdavimas (pridedama).
2. Nustatyti, kad ši taisyklių dalis įsigalioja nuo 1996 m. birželio 1 d.
3. Pripažinti negaliojančiomis 1990 m. kovo 6 d. ryšių ministro patvirtintas taisykles „Mėgėjiškų radijo stočių registracijos ir eksploatacijos instrukcija“.

RYŠIŲ IR INFORMATIKOS MINISTRAS

VAIDOTAS BLAŽIEJUS ABRAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos ryšių ir informatikos
ministerijos 1996 04 09 įsakymu Nr. 36

RADIOELEKTRONINĖS APARATŪROS IR KABELINĖS TELEVIZIJOS PRIEMONIŲ MONTAVIMO, STATYMO IR EKSPLOATAVIMO TAISYKLĖS

III dalis

RADIJO MĖGĖJŲ TARNYBOS RADIJO STOČIŲ ĮRENGIMAS, EKSPLOATAVIMAS IR NAUDOJIMO LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

1. Paskirtis

Šios taisyklės nustato radijo mėgėjų tarnybos radijo ryšių priemonių įsigijimo, registravimo ir naudojimo tvarką Lietuvos Respublikoje.

2. Šaltiniai

Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos radijo ryšio įstatymu, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) Radijo ryšio reglamentu ir Europos pašto ir telekomunikacijų konferencijos (CEPT) rekomendacijomis T/R 61-01 bei T/R 61-02.

3. Bendroji dalis

3.1. Radijo mėgėjai gali įsirengti (pasigaminti), įsigyti ir naudoti radijo stotis.

3.2. Radijo mėgėjai jiems skirtą dažnių juostą naudoja bendrai.

3.3. Radijo stočių gaminimas, laikymas, naudojimas, įvežimas ar atsuntimas iš užsienio reglamentuojamas Lietuvos Respublikos įstatymais bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais.

3.4. Mėgėjų radijo bangas spinduliuojančioms ryšių priemonėms eksploatuoti reikalingas leidimas.

3.5. Mėgėjų radijo ryšių priemonių leidimus joms įsigyti, gaminti ir eksploatuoti išduoda Valstybinė radijo dažnių tarnyba, o techninę būklę tikrina Valstybinė elektros ryšių inspekcija.

3.6. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos ir santrumpos:

radijo mėgėjas – asmuo, besidomintis radiotechnika ir radijo ryšiais, kuriuos naudoja savimokai, techniniams tyrimams ir ryšiams su kitais radijo mėgėjais palaikyti, iš to nesiekiantis materialinės naudos ir turintis šiai veiklai reikalingą leidimą;

radijo mėgėjų tarnyba – radijo ryšių tarnyba, skirta savimokai, tarpusavio ryšiams ir techniniams tyrimams, kuriuos atlieka radijo mėgėjai;

palydovinė radijo mėgėjų tarnyba – radijo ryšių tarnyba, naudojanti kosmines stotis, įrengtas Žemės palydovuose, tiems patiems tikslams, kaip ir radijo mėgėjų tarnyba;

VERI – Valstybinė elektros ryšių inspekcija;

VRDT – Ryšių ir informatikos ministerijos valstybės įmonė „Valstybinė radijo dažnių tarnyba“;

radijo mėgėjų ryšių priemonė – radijo mėgėjų naudojamas radijo ryšio įrenginys, galintis priimti ir (arba) spinduliuoti radijo bangas;

radijo stotis (stotis) – mėgėjų radijo stotis, kuria naudojasi radijo mėgėjas ir kurios naudojimas atitinka radijo mėgėjų tarnybos tikslus;

mėgėjų retransliatorius – nuotolinio valdymo radijo stotis, kurios paskirtis – išplėsti ryšio zoną tarp mažos galios UTB stočių;

radijo švyturys – siųstuvas, nešlio dažniu spinduliuojantis jam suteiktą šaukinį arba nešlį bangų sklaidimo sąlygoms ištirti;

siųstuvo nešlio galia – galia, kuria siųstuvas maitina antenos liniją, suvidurkinta per vieną aukštojo dažnio nemoduliuoto signalo periodą. Matavimas atliekamas siųstuvo išėjime įjungus antenos ekvivalentą;

CEPT – Europos pašto ir telekomunikacijų konferencija;

LRMD – Lietuvos radijo mėgėjų draugija;

HAREC – Harmonizuotas radijo mėgėjų egzamino sertifikatas (Harmonized Amateur Radio Certificate);

IARU – Tarptautinė radijo mėgėjų sąjunga (International Amateur Radio Union);

UTB – ultratrumposios bangos.

4. Radijo mėgėjų stočių klasifikacija

4.1. Stotys skirstomos į tris klases:

A – (atitinka 1 CEPT klasę; aukščiausiaji klasė),

B – (atitinka 2 CEPT klasę),

C – (nacionalinė).

4.2. Viena ar kita klasė stočiai suteikiama, atsižvelgiant į radijo mėgėjo (stoties savininko) kvalifikaciją, patvirtintą išlaikytais atitinkamos klasės egzaminais.

4.3. Kiekvienai stočių klasei leidžiami darbo dažniai, siųstuvų galios ir veikos rūšys, nurodytos 1 priede.

4.4. Stotys pagal naudojimo pobūdį skirstomos į:

a) asmenines,

b) kolektyvines,

c) šeimynines.

4.5. Asmeninė stotimi gali naudotis tik jos savininkas ir kiti operatoriai 8.12 punkte numatytu atveju.

4.6. Kolektyvinės ar šeimyninės stoties operatoriais gali būti bet kurie asmenys, gavę stoties viršininko leidimą ir susipažinę su šiomis taisyklėmis bei saugaus darbo taisyklėmis.

5. Egzaminavimas

5.1. Pretendentas, norėdamas gauti leidimą eksploatuoti stotį, privalo raštu išlaikyti radiotechnikos pagrindų, mėgėjų ryšių ir saugaus darbo taisyklių egzaminą. Egzamino sudėtingumas priklauso nuo radijo stočių klasės.

A klasės radijo mėgėjams papildomai reikia išlaikyti Morzės kodo (2 priedas) egzaminą telegrafu (priėmimas-perdavimas 12 gr./min.).

I ir II grupių invalidams, taip pat asmenims, vyresniems nei 50 metų, telegrafo egzaminas nebūtinai.

5.2. Egzaminus organizuoja ryšių ir informatikos ministro sudaryta kvalifikacinė komisija (KK).

5.3. Egzaminai laikomi radijo stočių klasių eilės tvarka. Pirmiausia reikia išlaikyti C klasės egzaminus.

5.4. Kvalifikacinių egzaminų reikalavimai, programos ir procedūros nustatomos VRDT egzaminų programoje. A ir B klasių egzaminų programos turi visiškai atitikti CEPT'o 1 ir 2 klasės egzaminų reikalavimus. Išlaikius egzaminą, radijo mėgėjui išduodamas Harmonizuotas radijo mėgėjų egzamino sertifikatas HAREC (Harmonized Amateur Radio Certificate).

6. Leidimas eksploatuoti mėgėjų radijo stotį

6.1. Radijo stotį galima eksploatuoti tik gavus raštišką VRDT leidimą.

6.2. Leidimui gauti pretendentas išlaiko kvalifikacinius egzaminus ir, sumokėjęs nustatyto dydžio mokestį, VRDT pateikia visuomeninės kvalifikacinės komisijos prašymą-anketą (3 priedas) arba Harmonizuotą radijo mėgėjų egzamino HAREC sertifikatą.

Priėmusi dokumentus, VRDT ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dokumentų priėmimo dienos išduoda leidimą eksploatuoti radijo stotį.

6.3. Asmenims, neturintiems 16 metų, leidžiama eksploatuoti tik C klasės radijo stotį. Tam pretendentas kartu su kitais dokumentais pateikia vieno iš tėvų (globotojų) prašymą apie tai, kad jie neprieštarauja mėgėjų stoties eksploatacijai ir sau prisiima atsakomybę už šių taisyklių laikymąsi (4 priedas).

6.4. Asmenys, prašantys įregistruoti kolektyvinę stotį, pateikia patalpos, kurioje bus stotis, savininko tarpininkavimo raštą apie tai, kad jis neprieštarauja radijo stoties įrengimui.

6.5. Šeimyninė stotis priskiriama mažųjų kolektyvinių stočių grupei.

6.6. Šeimyninės (kolektyvinės) stoties registravimo dokumentai pateikiami jos savininko vardu. Stoties klasė suteikiama pagal šeimyninės (kolektyvinės) stoties savininko (viršininko) kvalifikaciją, kuri neturi būti žemesnė nei B.

6.7. Leidimas eksploatuoti radijo stotį išduodamas trejiems metams ir pratęsiamas kiekvienų metų sausio mėnesį, sumokėjus eksploatavimo mokestį.

6.8. Išlaikius aukštesnės klasės egzaminus, iki naujo leidimo gavimo reikia laikytis turimo leidimo reikalavimų.

Naujas leidimas išduodamas grąžinus ankstesnį leidimą ir pateikus prašymą-anketą, liudijantį apie atitinkamų egzaminų išlaikymą.

6.9. Pasikeitus radijo stoties savininko duomenims (pavardei, adresui ir pan.), apie tai per mėnesį raštu informuojama VRDT, o turėtas leidimas grąžinamas naujam įforminimui.

6.10. CEPT'o šalių radijo mėgėjai, atvykę į Lietuvą trumpesniam nei 3 mėnesių laikotarpiui ir turintys savo šalies administracijos išduotą CEPT'o klasės leidimą, gali dirbti Lietuvoje prieš savo šaukinį pridėdami LY, pvz., LY/DL1AA ir ženklą „.../M“ ar žodį „mobilus“, kai dirbama judriąja radijo stotimi motorizuotoje transporto priemonėje, arba ženklą „.../P“ ar žodį „portatyvus“, kai nešiojamąja radijo stotimi telefonijos režime laikinai dirbama ne iš stacionarios vietos (žr. 8.7 p.).

Jeigu radijo mėgėjas Lietuvoje planuoja būti ilgiau nei 3 mėnesius, tada CEPT'o klasę patvirtinančio nacionalinio leidimo kopiją ir prašymą (nurodant planuojamą gyventi Lietuvoje laiką) į VRDT turi pristatyti ne vėliau kaip prieš 10 dienų. VRDT iš LY2Axx šaukinių bloko eilės tvarka išduoda šešių ženklų šaukinį. Išduodamas leidimas galioja iki kalendorinių metų pabaigos; vėliau jis gali būti pratęstas arba atnaujintas.

CEPT'o šalių radijo mėgėjai, neturintys CEPT'o klasės leidimo ar HAREC sertifikato, egzaminus laiko bendrąja tvarka.

VRDT gali pripažinti ne CEPT'o šalių nacionalinius leidimus. Šiuo atveju raštiškas VRDT leidimas būtinas net ir atvykus trumpesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. VRDT išduoda šaukinius, kurie atitinka CEPT'o šalių radijo mėgėjų klases. Tam būtina ne vėliau kaip 1 mėnesį prieš atvykstant į Lietuvą kreiptis į VRDT ir pristatyti:

- 1) leidimo kopiją;
- 2) prašymą, nurodant, kiek laiko planuojama gyventi ir naudotis stotimi Lietuvoje;
- 3) prašyme turi būti aprašytos visos tos šalies, iš kurios atvyksta mėgėjas, mėgėjų klasės arba pridedama instrukcijos kopija. (Klasių aprašymas ar instrukcijos kopija reikalinga tik tuo atveju, jei VRDT šios šalies radijo mėgėjų klasių paskirstymo nežino).

Užsienio pilietis, eksploatuodamas mėgėjų radijo stotį Lietuvoje, privalo laikytis visų šių taisyklių reikalavimų.

6.11. Leidimus eksploatuoti mėgėjų radijo ryšių priemonės, skirtas sportinio pelengavimo („Lapių medžioklės“) ir radijo orientavimo varžyboms (išskyrus neakivaizdines) bei radiju valdyti modelius, VRDT išduoda pagal 5 priede nurodytas sąlygas.

7. Pranešimai

7.1. Radijo mėgėjas gali adresuoti pranešimus tik kitam radijo mėgėjui arba automatiniam radijo ryšio įrenginiui, kuris veikia Radijo mėgėjų tarnyboje.

7.2. Pranešimai gali būti siunčiami laisvai pasirinkta pasaulio kalba. Galima vartoti tarptautinį Q kodą (6 priedas) bei radijo mėgėjų tarnybos santrumpas (7 priedas).

7.3. Perduodama informacija turi apsiriboti techninio pobūdžio pranešimais, susietais su aparatūros bandymais, radijo ryšio problemomis, taip pat asmeninio pobūdžio radijo mėgėjų veikla.

7.4. Apribojimai, nurodyti 7.3 punkte, gali būti nevykdomi, jei radijo mėgėjų stotis dalyvauja organizuojant radijo ryšį pavojaus ar nelaimės atveju (taip pat žr. 14 skyrių).

7.5. Radiotelefonijos spinduliavimo klasės veika neleidžiama, jei būtinas triukšmas patenka į radijo bangų aplinką (eterį).

8. Šaukiniai

8.1. Kartu su eksploatavimo leidimu kiekvienai mėgėjų radijo stotiai suteikiamas individualus šaukinys, susidedantis iš penkių ar šešių ženklų: dvi raidės, vienas skaitmuo, dvi arba trys raidės. Šaukinys išduodamas tik vieną kartą ir negali būti skiriamas kitai radijo stotiai.

8.2. Šaukiniai suteikiami iš LY0Axx Š LY9Zxx bloko.

8.3. Šeimyninėms (kolektyvinėms) radijo stotims eilės tvarka skiriami šešiaženkliai šaukiniai iš LY1Fxx bloko.

8.4. Radijo mėgėjas, nutraukęs savo radijo stoties darbą ir gražinęs leidimą VRDT, gali vėl atnaujinti darbą ir gauti savo turėtą šaukinį, nepriklausomai nuo to, kiek praėjo laiko po leidimo panaikinimo, jei yra įrodymų, kad tokį šaukinį jis turėjo. Krašto apsaugos ir gynybos tarnybų kolektyvinėms radijo stotims šešiaženkliai šaukiniai skiriami eilės tvarka iš LY1Kxx bloko. Retransliatoriams skiriami šešiaženkliai šaukiniai iš LY0Rxx bloko.

8.5. Šaukiniai išduodami raidžių eilės tvarka. Radijo mėgėjui pageidaujant, VRDT gali išduoti šaukinį paskutinės raidės nuo A iki Z ribose, pvz., pagal eilę turėtų būti išduotas šaukinys LY1HA, o VRDT turi teisę išduoti nuo LY1HA iki LY1HZ imtinai.

8.6. „C“ klasės radijo stotims išduodami tik šešių ženklų šaukiniai, po skaičiaus pridėdant raidę „N“. Šiuo atveju „N“ raidė reiškia pradedantįjį radijo mėgėją, kuris, išlaikęs aukštesnės klasės egzaminą, gauna tokį patį šaukinį be raidės „N“, todėl vrdt kartu rezervuoja šaukinį be „N“ raidės.

8.7. Radijo mėgėjas papildo savo šaukinį:

a) ženklais „.../M“ arba žodžiu „mobilus“, kai dirbama judriąja radijo stotimi motorizuotoje transporto priemonėje telefono režimu;

b) ženklais „.../A“ arba žodžiais „brūkšnys A“, kai mėgėjų radijo stotimi laikinai dirbama ne iš stacionarios vietos telefono režimu;

c) ženklais „.../P“ ar žodžiu „portatyvus“, kai nešiojamąja radijo stotimi laikinai dirbama ne iš stacionarios vietos telefono režimu;

d) darbui iš laivų arba orlaivių, gavus jų savininkų raštišką sutikimą, VRDT išduoda leidimus, kurie rodo, iš kokio judančio objekto dirbama: iš laivo – LY.../MM, o iš orlaivio – LY.../AM.

8.8. VRDT A klasės stotims gali skirti specialius šaukinius jubiliejų, švenčių ir kitoms progoms.

8.9. Radijo švyturiui suteikiamas tas pats šaukinys, kurį turi jį registruojantis radijo mėgėjas. Jei tas pats asmuo registruoja kelis švyturius, tai šaukinyje pridėdami ženklai „.../n“, kur n – švyturio eilės numeris.

8.10. Kiekvieno ryšio pradžioje ir pabaigoje operatorius turi perduoti savo bei korespondento šaukinius. Esant ilgesnės trukmės ryšiams, abu šaukiniai turi būti perduodami ne rečiau kaip kartą per 5 minutes. Operatorius privalo nurodyti savo šaukinį, pradėjus dirbti nauju dažniu.

8.11. Šaukinio ženklai turi būti perduodami aiškiai. Dirbant telefono režimu, rekomenduojama naudoti Tarptautinės radijo mėgėjų sąjungos (IARU) siūlomą fonetinę abėcėlę (žr. 8 priedą).

8.12. Naudojant individualių A klasės radijo stočių šaukinį ir aparatūrą, varžybų metu galimas kelių operatorių darbas vienoje radijo mėgėjų stotyje. Šiuo atveju operatorių kvalifikacija turi atitikti kolektyvinių stočių operatoriams keliamus reikalavimus. Už tai atsakingas radijo stoties savininkas.

8.13. A kategorijos stotims, turinčioms gerą techninę bazę ir nuolat rodančioms gerus rezultatus per varžybas, nepažeidinėjančioms šių bei mėgėjų etikos taisyklių, LRMD prašymu darbui varžybose VRDT gali papildomai išduoti keturių ženklų šaukinį. Šaukinys išduodamas vieneriems metams ir gali būti pratęstas, tarpininkaujant LRMD.

9. Dokumentai

9.1. Radijo stoties eksploatavimo vietoje privalo būti šie dokumentai:

- a) leidimas eksploatuoti stotį;
- b) ryšių registracijos knyga.

9.2. Jei radijo stotis eksploatuojama judriame objekte (pvz., automobilyje) ar einant pėsčiomis, ryšių registracijos knyga nebūtina.

9.3. Dvipusis mėgėjų radijo ryšys patvirtinamas, apsikeičiant su korespondentu QSL kortelėmis. Į gautą QSL kortelę būtina atsakyti.

10. Ryšių registracijos knyga

10.1. Visi ryšiai fiksuojami ryšių registracijos knygoje, kuri gali būti popieriuje, magnetinėje juostoje arba magnetiniame diske.

10.2. Ryšių registracijos knygoje radijo stoties operatorius privalo nurodyti datą, ryšio pradžios laiką (UTC), dažnį arba sąlyginį dažnių juostos pavadinimą (80m., 20m. ir pan.), korespondento šaukinį, veikos rūšį ir priimto bei perduoto signalo įvertinimą.

10.3. Ryšių registracijos knyga turi būti pildoma aiškiai ir suprantamai.

10.4. Rekomenduojamas ryšių registracijos knygos pavyzdys pateiktas 9 priede.

10.5. Leidžiama neperrašinėti į registracijos knygą ryšių, užmegztų varžybų metu, jeigu yra varžybų ataskaitos kopija.

10.6. Ryšių registracijos knyga ir varžybų ataskaitos saugomos 1 metus nuo paskutiniojo įrašo dienos.

11. Neleistini siųstuvo naudojimo atvejai

11.1. Radijo ryšiai tarp įvairių šalių radijo mėgėjų draudžiami, jei viena iš tų šalių administracijų pareiškė, kad ji prieštarauja tokiems radijo ryšiams.

11.1. Radijo mėgėjui draudžiama:

- a) keisti pranešimais arba siųsti juos, kurie neskirti perduoti naudojant mėgėjų radiją arba skirti tretiesiems asmenims, išskyrus ypatingus atvejus (7.4 ir 14.2 skirsniai);
- b) pasikeisti arba siųsti pranešimus, prieštaraujančius įstatymams arba ardančius viešąją tvarką ir saugumą;
- c) naudoti savavališkus kodus;
- d) perduoti šifruotus pranešimus;
- e) naudoti tarptautinius nelaimės signalus „SOS“ ir „MAY DAY“ be būtino reikalo;
- f) naudotis neleistais šaukiniais arba dirbti nenaudojant šaukinio;
- g) eksploatuoti techninių reikalavimų neatitinkančius siųstuvus;
- h) eksploatuoti saugaus darbo reikalavimų neatitinkančias radijo stotis;
- i) perduoti (parduoti) radijo ryšio priemonę asmeniui, neturinčiam leidimo ją eksploatuoti ar įsigyti.

11.2. Įjungto siųstuvo parametrus matuoti ir derinti turi būti naudojamas antenos ekvivalentas.

11.3. Radijo stoties dažnio keitimas leidžiamas tik esant išjungtam siųstuvui.

11.4. Dirbant radijo mėgėjams antriniu pagrindu skirtose dažnių juostose, operatoriai neturi trukdyti stotims, kurios gali naudoti tuos dažnius pirminiu pagrindu. Esant konfliktinei situacijai, radijo mėgėjas turi pakeisti savo siųstuvo dažnį arba nutraukti darbą.

11.5. Negali būti naudojama kita veikos rūšis negu leista konkrečiu (1 lentelė) dažniu.

12. Techniniai reikalavimai radijo stotims

12.1. Mėgėjų radijo stotis turi būti įrengta ir eksploatuojama pagal galiojančius techninius reikalavimus.

12.2. Radijo stoties savininkas (kolektyvinės stoties viršininkas) atsako, kad ja negalėtų naudotis pašaliniai asmenys.

12.3. Draudžiama įrengti radijo stotis padidėjusio pavojingumo patalpose (esant padidėjusiai drėgmei, agresyviai cheminei aplinkai ir pan.).

12.4. Jei siuntimo aparatūrą naudoja keli šeimos nariai, būtina numatyti technines priemones, leidžiančias kiekvienam šeimos nariui naudoti jo klasę atitinkančią siųstuvo galią.

12.5. Šalutinių spinduliavimų (t. y. spinduliavimo už signalo juostos ribų) lygis turi būti sumažintas iki minimumo ir neviršyti šių verčių:

1) siųstuvams, veikiantiems dažniais iki 30 MHz ir didesne kaip 25 W galia – neviršyti **-40 dB**.

Jei siųstuvo galia mažesnė kaip 25 W, šalutinių spinduliavimų lygis neturi viršyti 2,5 μW;

2) siųstuvams, veikiantiems aukštesniuose kaip 30 MHz dažniuose ir kurių galia didesnė už 25 W – neviršyti -60 dB, jei siųstuvo galia mažesnė kaip 25 W, šalutinių spinduliavimų lygis neturi viršyti 25 μW.

12.6. Siųstuvai turi atitikti šiuos dažnio pastovumo reikalavimus, išreikšiamus absoliučiuoju dažnio pokyčiu per 15 minučių:

Dažnių juosta	Aktyvioji siųstuvo galia	Dažnio pastovumas
1800– 4000 kHz	daugiau kaip 50 W	200 Hz
„	iki 50 W	300 Hz
„	judriosioms stotims	300 Hz
4,0–29.7 MHz	daugiau kaip 300 W	300 Hz
„	iki 300 W	500 Hz
„	judriosioms stotims	500 Hz
29,7–100 MHz	virš 50 W	20x10 ⁻⁶
„	iki 50 W	30x10 ⁻⁶
„	judriosioms stotims	20x10 ⁻⁶
100–235 MHz		10x10 ⁻⁶
401–470 MHz		5x10 ⁻⁶
470–2450 MHz		20x10 ⁻⁶
2450–10500 MHz		100x10 ⁻⁶
10,5–40 GHz		300x10 ⁻⁶

12.7. Radijo stoties darbas neturi trukdyti kitų radijo ryšio tarnybų darbui bei radijo ir TV laidų priėmimui.

13. Laikinasis arba visiškasis stoties darbo nutraukimas

13.1. Visiškai nutraukdamas radijo stoties darbą, savininkas (kolektyvinės stoties viršininkas) apie tai raštu informuoja VRDT, kuri panaikina leidimą radijo stočiai eksploatuoti.

13.2. Jei stoties darbas nutraukiamas daugiau kaip 1 metams (ilga komandiruotė ar pan.), leidimas grąžinamas VRDT. Jei stoties savininkas nori atnaujinti darbą, jis turi pateikti VRDT raštišką prašymą, kuris yra pagrindas grąžinti leidimą.

14. Mėgėjų stočių darbas ypatingais atvejais

14.1. Ryšiai su ne mėgėjų stotimis galimi tik tada, kai tos stotys mėgėjams skirtuose diapazonuose perduoda nelaimės signalą „SOS“ (telegrafu) ar „MAY DAY“ (telefonu). Apie kiekvieną tokį priimtą pranešimą informuojamos suinteresuotos tarnybos.

14.2. Radijo dažnių juostų, skirtų mėgėjų tarnybai tarptautinio taikymo stichinių nelaimių metu, panaudojimą aprašo Radijo ryšio reglamento rezoliucija 640 (žr. 11 priedą).

15. Mėgėjų retransliatoriai

15.2. Atsižvelgiant į tarptautines (CEPT'o) rekomendacijas, mėgėjų retransliatoriams UTB juostose skiriami skirtingi dažnių kanalai.

15.3. Retransliatoriams naudojama F3E ar G3E spinduliavimo klasė, o nuotoliniam valdymui – F2D ar G2D.

15.4. Siųstuvo nešliadažnė galia neturi viršyti 15 W (41.8 dBm) ir dažnio nuokrypis neturi būti didesnis kaip + 5 kHz.

15.5. Siųstuvas turi būti įjungiamas garsinio dažnio signalu (F2D arba G2D). Retransliatoriaus siųstuvas turi būti valdomas nuotoliniu priimamuoju signalu.

15.6. Retransliatoriaus šaukinys gali būti siunčiamas telegrafu (spinduliavimo klasė F2A arba G2A) arba telefonu, kai retransliatorius įjungiamas ir kartojamas ne rečiau kaip kas 10 min.

15.7. Turi būti numatyta techninė galimybė bet kuriuo momentu išjungti retransliatorių, kai sutrinka jo darbas. Tai atlieka už jo eksploatavimą atsakingas asmuo.

15.8. Skaitmeniniai mėgėjų retransliatoriai ir radijo švyturiai įrengiami pagal IARU rekomendacijas.

16. Radijo stočių kontrolė

16.1. Mėgėjų radijo stočių parametrus ir techninę būklę, taip pat šių taisyklių laikymąsi kontroliuoja Valstybinės elektros ryšių inspekcijos įgalioti pareigūnai.

16.2. Mėgėjų radijo stočių savininkai turi leisti VERI atstovams patikrinti techninę aparatūros būklę ir dokumentus. Savininkui neleidus atlikti patikrinimo, leidimas eksploatuoti stotį panaikinamas.

16.3. VERI atstovas stoties savininkui turi pateikti darbo pažymėjimą arba įgaliojimą mėgėjų radijo stočių kontrolei atlikti.

17. Atsakomybė už taisyklių nesilaikymą

17.1. Už šių taisyklių pažeidimus atsakoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

17.2. Už šių taisyklių pažeidimus VERI gali laikinai sustabdyti stoties darbą, kol bus pašalinti nustatyti pažeidimai.

17.3. Už visus pažeidimus ar nuostolius, padarytus montuojant bei eksploatuojant stotis ir antenas, atsako stoties savininkas.

Mėgėjų radijo stočių techninės charakteristikos

Turinys:

1. Lentelė (Radijo mėgėjų tarnybai skirtos dažnių juostos).
2. Papildomi reikalavimai
- 2.1 Dažnių juostos
- 2.2 Siųstuvo galia
- 2.3 Spinduliavimo klasės
- 2.4 Apribojimai
- 2.4.1 Televizijos ir faksogramų siuntimas; telekso ryšys

Lentelė

Mėgėjo klasė	Dažnių juosta	Nuo rodos	Kategorija	Siųstuvo galia (W)	Spinduliavimo klasė	Pastabos
1	2 3 550–3 700 kHz 7 020–7 040 kHz	3	4 P	5 100	6 A1A, A1B, A2A, A2B, J2A, J2B, J3E	7
	21 100–21 200 kHz		Pex			
	28 100–28 150 kHz 28 300–28 500 kHz 28 900–29 100 kHz	1	Pex	100	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3CA3E, J2B, J2C, J2D,	
	144–146 MHz			50	J3C, J3E, J3F, R3E F1A, F1B, F1C, F1D, F2A, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	
	430–440 MHz	1,2	P	50	A1A, A1B, A1C, A1D A2A, A2B, A2C, A2D,	
	1 260–1 300 MHz	1	S	10	A3C, A3E, A3F, J2A, J2B, J2C, J2D, C3F	
	5 650–5 670 MHz	1,2	S		J3C, J3E, J3F, R3E,	
	10–10,5 GHz	1	S		F1A, F1B, F1C, F1D, F2A, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	
	47–47,2 GHz	1	Pex			
	75,5–76 GHz	1	Pex			
	119,98–120,02 GHz		S			
	142–144 GHz	1	Pex			
	144–149 GHz	1	S			
	241–248 GHz	1	S			
	248–250 GHz	1	Pex			
C	430–440 MHz	1,2	P	50	A1A, A1B, A1C, A1D A2A, A2B, A2C, A2D,	
	1 260–1 300 MHz	1	S	10	A3C, A3E, A3F, J2A, J2B, J2C, J2D, C3F	
	5 650–5 670 MHz	1,2	S		J3C, J3E, J3F, R3E,	
	10–10,5 GHz	1	S		F1A, F1B, F1C, F1D, F2A, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	
	47–47,2 GHz	1	Pex			
	75,5–76 GHz	1	Pex			
	119,98–120,02 GHz		S			
	142–144 GHz	1	Pex			
	144–149 GHz	1	S			
	241–248 GHz	1	S			
	248–250 GHz	1	Pex			
A	1 810–2 000 kHz		S	1000	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D	
	3 500–3 800 kHz		P	1000	A3C, A3E, J2A, J2B, J2C, J2D,	
	7 000–7 100 kHz	1	Pex		J3C, J3E, J3F, R3E,	
	10 100–10 150 kHz	4	S	1000	F1A, F1B, F1C, F2A, F2C, F2D,	
	14 000–14 350 kHz	1	Pex	1000	F3C, F3E, F3F	
	18 068–18 168 kHz	1,3,4	S	1000		
	21 000–21 450 kHz	1	Pex	1000	A1A, A1B, A1C, A1D,	
	24 890–24 900 kHz	1,3,4	S	1000	A3C, A3E, J2B, J2C, J2D,	
	28–29,7 MHz	1	Pex	1000	J3C, J3E, J3F, R3E,	
	144–146 MHz	1	Pex	100	F1A, F1B, F1C, F1D, F2A, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	

1	2	3	4	5	6	7
A	430–440 MHz	1,2	P	100	A1A, A1B, A1C, A1D A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2A, J2B, J2C, J2D, C3F, J3C, J3E, J3F, R3E, F1A, F1B, F1C, F1D, F2A, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, E3F	
	1 260–1 300 MHz	1	S	100		
	5 650–5 670 MHz	1,2	S			
	10–10,5 GHz	1	S			
	47–47,2 GHz	1	Pex			
	75,5–76 GHz	1	Pex			
	119.98–120,2 GHz		S			
	142–144 GHz	1	Pex			
	144–149 GHz	1	S			
	241–248 GHz	1	S			
	248–250 GHz	1	Pex			
B	144–146 MHz	1	Pex	100	A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J2C, J2D, J3C, J3E, J3F, R3E, F1B, F1C, F1D, F2B, F2D, F3C, F3E, F3F	
	430–440 MHz	1,2	P	100		
	1 260–1 300 MHz	1	S	100		
	5 650–5 670 MHz	1,2	S	75		
	10–10,5 GHz	1	S			
	47–47,2 GHz	1	Pex			
	75,5–76 GHz	1	Pex			
	119.98–120,2 GHz		S			
	142–144 GHz	1	Pex			
	144–149 GHz	1	S			
	241–248 GHz	1	S			
	248–250 GHz	1	Pex			

2. Papildomi reikalavimai

2.1. Dažnių juostos

Lentelės 3 stulpelio nuorodų vertės:

1 nuoroda:

Dažnių juostas

7 000–7 100 kHz	28–29.7 MHz	10.45–10.50 GHz
14 000–14 250 kHz	144–146 MHz	24–24.05 GHz
18 068–18 168 kHz	435–438 MHz	47–47.2 GHz
21 000–21 450 kHz	1 260–1 270 MHz	75.5–81 GHz
24 890–24 990 kHz	2 400–2 450 MHz	142–149 GHz
	5 650–5 670 MHz	241–250 GHz
	5 830–5 850 MHz	

gali naudoti palydovinė mėgėjų tarnyba ryšiams su mėgėjų radijo stotimis, turinčiomis atitinkamos klasės pažymėjimus ir leidimus naudoti minėtas dažnių juostas. Dažnių juostos

1 260–1 270 MHz ir 5 650–5 670 MHz skirtos ryšiui Žemė- palydovas, o dažnių juosta 5 830–5 850 MHz skirta ryšiui palydovas- Žemė.

2 nuoroda:

Dažnių juostos 433.05–434.79 MHz, 2 400–2 500 MHz, 5 725–5 875 MHz ir 24–24.5 GHz skirtos aukšto dažnio įrangai, naudojamai gamyboje, mokslo įstaigose, medicinoje, buityje ir pan. srityse, todėl šiose dažnių juostose galimi interferenciniai trukdžiai mėgėjų tarnybai.

3 nuoroda:

Po to, kai fiksuotosios tarnybos stotims, dirbančioms pirminiu pagrindu lentelėje nurodytose dažnių juostose, bus priskiriamos kitos dažnių juostos, šios dažnių juostos galės būti skirtos mėgėjų tarnyboms pirminiu pagrindu.

4 nuoroda:

Dažnių juostose 10 100–10 150 kHz, 18 068–18 168 kHz ir 24 890–24 990 kHz naudotina tik A1A spinduliuotės klasė.

Radijo mėgėjų tarnybos statusas, pažymėtas 1 lentelės 4 stulpelyje raidėmis P, Pex ir S, reiškia:

P – pirminiu pagrindu,

Pex- pirminiu pagrindu (ruožas išimtinai naudojamas mėgėjų tarnybai),

S – antriniu pagrindu.

Radijo mėgėjai, dirbdami dažnių juostose, kurios mėgėjų tarnybai skirtos antriniu pagrindu, neturi trukdyti tarnyboms, kurios dirba tais pačiais dažniais pirminiu pagrindu ir negali reikšti pretenzijų dėl trukdžių mėgėjų tarnybai šiose dažnių juostose.

2.2. Siųstuvo galia

2.2.1. Mėgėjų siųstuvas turi turėti standartinę jungtį antenos ekvivalentui prijungti.

2.2.2. Mėgėjų siųstuvų išėjimo galia matuojama aukštojo dažnio voltmetru (arba analogišku prietaisu), prie siųstuvo anteninio išvado prijungus suderintąją aktyviąją apkrovą. Galia apskaičiuojama pagal formulę:

$$P = U^2/R,$$

kur P – išėjimo galia (vatais),

U – AD efektinė įtampa, susidariusi apkrovoje (voltais),

R – antenos apkrovos varža (omais).

2.2.3. Siųstuvo išėjimo pakopos galia neturi viršyti lentelėje nurodytų verčių.

2.3. Spinduliavimo klasės

Spinduliavimas	Žymuo
2.3.1. Amplitudės moduliavimas – tai spinduliuotės tipas, kai moduluojama pagrindinio nešlio amplitudė (taip pat ir ponešlio kampiniu moduliavimo atveju).	
Dvijuostė, vieno kanalo kvantuotoji ar skaitmeninė informacija, nemoduliuojant ponešlio	
Morzės telegrafas	A1A
Tiesioginio spausdinimo telegrafas	A1B
Faksimilė	A1C
Nuotolinis valdymas	A1D
Dvijuostė, vieno kanalo kvantuotoji ar skaitmeninė informacija, esant moduluotam ponešliui	
Morzės telegrafas	A2A
Tiesioginio spausdinimo telegrafas	A2B
Faksimilė	A2C
Nuotolinis valdymas	A2D
Dvijuostė, vieno kanalo analoginė informacija	
Faksimilė	A3C
Telefonija	A3E
Televizija (video)	A3F

Apmalšintoji viena šalinė juosta, vieno kanalo analoginė informacija	
Televizija (video)	C3F
Vienajuostė, šalinės juostos malšinimas, vieno kanalo kvantuota arba skaitmeninė informacija su ponešlio moduliavimu	
Morzės telegrafas	J2A
Tiesioginio spausdinimo telegrafas	J2B
Faksimilė	J2C
Nuotolinis valdymas	J2D
Vienajuostė, šalinės juostos malšinimas, vieno kanalo analoginė informacija	
Faksimilė	J3C
Telefonija	J3E
Televizija (video)	J3F
Vienajuostė, sumažinto ar kintamojo lygio nešlio vieno kanalo analoginė informacija	
Telefonija	R3E
Nemoduliuotasis nešlys (testavimo tikslams)	N0N.

2.3.2. Dažnio moduliavimas (F), fazės moduliavimas (G) – spinduliuotės tipas, atitinkantis pagrindinio nešlio kampinį moduliavimą.

Dažnio moduliavimas, vieno kanalo kvantuotoji skaitmeninė informacija, kai ponešlis nėra moduluotas arba

Morzės telegrafas	F1A
Tiesioginio spausdinimo telegrafas	F1B
Faksimilė	F1C
Nuotolinis valdymas	F1D

Dažnio moduliavimas, vieno kanalo kvantuotoji ar skaitmeninė informacija, esant moduluotam ponešliui

Morzės telegrafas	F2A
Tiesioginio spausdinimo telegrafas	F2B
Faksimilė	F2C
Nuotolinis valdymas	F2D

Dažnio moduliavimas, vieno kanalo analoginė informacija

Faksimilė	F3C
Telefonija	F3E
Televizija (video)	F3F

Fazės moduliavimas taip pat gali būti naudojamas radijo mėgėjų tarnyboje. Kartais fazės moduliavimo spinduliuotė, kurios spinduliuotės klasė atitinka dažnio moduliavimo spinduliuotę, žymima keičiant žymens pirmąją raidę „F“ į raidę „G“ (pvz., F1A = G1A).

2.4. Apribojimai

2.4.1. Televizijos ir faksimilės perdavimas; abonentinio telegrafo apkrova:

2.4.1.1. Pagal VII skyrių televizijos ir faksimilės perdavimų turinys turėtų apsiriboti objektais, skirtais perduoti mėgėjiškosios stotims. Tai neturėtų būti nei radiofonija, nei reklaminiai skelbimai.

2.4.1.2. Abonentinio telegrafo apkrovai, kuri veikia žemiau 146 MHz, dažnio nuokrypis ribojamas + 500 Hz, esant spinduliuotės tipui F1B ir $\pm 3\,000$ Hz, esant spinduliuotei F2B.

MORZĖSKODAS

Morzės kodo simbolius sudaro taškai (ti) ir brūkšniai (taa). Brūkšniai tris kartus ilgesni už taškus. Simbolio viduje intervalų trukmė tarp taškų ir brūkšnių yra vieno taško ilgio, intervalai tarp simbolių (raidžių, skaičių) trijų taškų ilgio, intervalai tarp žodžių 5–7 taškų ilgio.

MORZĖS KODO RAIDĖS

A – ti taa	P – ti taa taa ti
B – taa ti ti t	Q – taa taa ti taa
C – taa ti taa ti	R – ti taa ti
D – taa ti ti	S – ti ti ti
E – ti	T – taa
F – ti ti taa ti	U – ti ti taa
G – taa taa ti	V – ti ti ti taa
H – ti ti ti ti	W – ti taa taa
I – ti ti	X – taa ti ti taa
J – ti taa taa taa	Y – taa ti taa taa
K – taa ti taa	Z – taa taa ti ti
L – ti taa ti ti	Ą – ti taa ti taa
M – taa taa	Ć – taa taa taa ti
N – taa ti	Š – taa taa taa taa
O – taa taa taa	

MORZĖS KODO SKAIČIAI

1 – ti taa taa taa taa	6 – taa ti ti ti ti
2 – ti ti taa taa taa	7 – taa taa ti ti ti
3 – ti ti ti taa taa	8 – taa taa taa ti ti
4 – ti ti ti ti taa	9 – taa taa taa taa ti
5 – ti ti ti ti ti	0 – taa taa taa taa taa

Skaičius 9 ir 0, jei jie nėra sudedamoji šaukinio dalis, galima perduoti taip:
9 – taa ti, 0 – taa.

TARNYBINIAI SIMBOLIAI

Laukite (AS)	– ti taa ti ti ti
Pranešimo pabaiga (AR)	– ti taa ti taa ti
Ryšio pabaiga (SK)	– ti ti ti taa ti taa
Skiriamasis ženklas (BT)	– taa ti ti ti taa
Trupmenos ženklas (DN)	– taa ti ti taa taa
Klaustukas	– ti ti taa taa ti ti
Šauktukas	– taa taa ti ti taa taa
Kablelis	– ti taa ti taa ti taa
----- (KN)	– taa ti taa taa ti

Radijo mėgėjų stoties eksploatacijai išduotas
Leidimas Nr. _____

***Šaukinys....**

PRAŠYMAS-ANKETA

1. Vardas, pavardė, tėvo vardas
 2. Adresas, korespondencinis adresas
 Stotis registruota adresu
 3. Paso serija Nr. išduotas
 4. Gimimo data. 5. Telefono numeris darbo, namų.
 6. Kurias užsienio kalbas mokate
 Prašau leisti eksploatuoti naudojimo
 (individualaus, kolektyvinio, šeimyninio)
 kategorijos mėgėjų radijo stotį. Su „Radijo mėgėjų tarnybos
 taisyklėmis“ esu susipažinęs ir pasižadu jos reikalavimų laikytis.
 199. m. mėn. d.
 Parašas

..... 199. m. mėn. d.
 (vardas, pavardė)
 išlaikė..... kategorijos egzaminus:
 Morzės kodo priėmimas ž./min., perdavimas ž./min.
 P..... žinios leidžia jam eksploatuoti
 (vardas, pavardė)
 kategorijos naudojimo
 (individualaus, kolektyvinio, šeimyninio)
 radijo stotį.

..... visuomeninės kvalifikacinės komisijos pirmininkas
 (miestas)

 (vardas, pavardė) (šaukinys) (parašas)

A. V. 199 ... m. mėn. d.

Kvalifikacinės komisijos pirmininkas
 (vardas, pavardė) (parašas)

A. V. 199 ... m. mėn. d.

Leidimas radijo stoties gamybai ir įsigijimui Nr. išduotas 199. m. mėn. d.
 Leidimas eksploatuoti radijo stotį išduotas 199. m. mėn. d.
 Valstybinės elektros ryšių inspekcijos inspektorius:.....
 (parašas) (data)

* – jei radijo mėgėjas jau turi šaukinį, jį nurodo pats, o jei dar ne – suteiktą šaukinį vėliau
 įrašo VERI inspektorius.

PRAŠYMAS

(v., pavardė)

Gyv. _____

Valstybinei radijo dažnių tarnybai

Aš, _____ motina/tėvas, neprieštarauju, kad mano dukrai/sūnui būtų išduotas leidimas _____ kategorijos mėgėjų radijo stoties eksploatacijai, ir prisiimu atsakomybę už Radijo mėgėjų tarnybos taisyklių laikymąsi.

199. m. mėn. d.

.....

(parašas)

Radio stočių naudojimas akivaizdinėse sporto varžybose ir radiju valdomuose modeliuose

1. Sportinio pelengavimo („Lapių medžioklės“) varžybose leidžiama naudoti šešis siųstuvus, o radijo orientavimo varžybose – vienuolika siųstuvų, kurie dirba kaip telegrafas (CW) arba telefonas (AM) ir kurių kiekvieno galia ne didesnė kaip 5 W.

Šiems tikslams skiriamos dažnių juostos: 3 500–3 800 kHz, 28 200–29 700 kHz ir 144–146 MHz.

2. Sportinio radijo pelengavimo siųstuvams skiriami šie šaukiniai:

Paskirtis	Šaukiniai	
	Telegrafu (A/A)	Telefonu (A3E)
1. Bazė	MO (MOT)	„Lapė“
2. Lapė – 1	MOE	„Pirma lapė“
3. Lapė – 2	MOI	„Antra lapė“
4. Lapė – 3	MOS	„Trečia lapė“
5. Lapė – 4	MOH	„Ketvirta lapė“
6. Lapė – 5	MO5	„Penkta lapė“

3. Sportinio radijo orientavimo siųstuvams skiriami šie šaukiniai

Švyturių šaukiniai	Mini švyturių šaukiniai
1. MO (MOT)	7. TE
2. MOE	8. TI
3. MOI	9. TS
4. MOS	10. TH
5. MOH	11. T5
6. MO5	

4. Mėgėjiškos radijo trikovės ir radiodaugiakovės varžybose leidžiama naudoti stotis, kurios gali dirbti telegrafo (CW) arba telefono (AM, SSB) režimu ir kurių galia ne didesnė kaip 5 W. Leidžiamos dažnių juostos: 1 830–1 930 kHz ir 3 500–3 800 kHz. Tokių stočių šaukiniai yra keturženkliai: dvi raidės LY, du skaičiai nuo 00 iki 99. Pvz., LY01; LY12; LY95 ir t. t.

Naudoti šias stotis ryšiams su varžybose nedalyvaujančiais korespondentais DRAUDŽIAMA.

5. Leidimus naudoti mėgėjiškas stotis akivaizdinėse radijo varžybose išduoda VRDT varžybų organizatoriaus vardu.

6. Radiju valdomuose modeliuose leidžiama naudoti siųstuvus, kurie veikia dažnių juostose:

6.1. Radiju valdomuose lėktuvų modeliuose 35 000–35 225 MHz, juostos plotis 10 kHz (35 010; 35 020; 35 030 ir t. t.).

6.2. Radiju valdomuose laivų įrenginiuose ir automodeliuose 40 700–40 990 MHz, juostos plotis 10 kHz (40 715; 40 725; 40 735 ir t. t.).

6.3. Taip pat šioms tikslams galima naudoti 28 000–28 200 ir 144–146 MHz dažnių juostas, juostos plotis – 25 kHz (25KO), siųstuvo galia ne didesnė kaip 1 W. Be to dar galima naudoti 26 957–27 283 kHz juostą, siųstuvo galia iki 0,5 W, juostos plotis 20 kHz (20KO).

Išvardyti radijo siųstuvai turi būti naudojami tik modelio valdymo komandų perdavimui. Tokius siųstuvus naudoti radijo ryšiams KATEGORIŠKAI DRAUDŽIAMA.

7. Leidimus naudoti siųstuvus modelių valdymui išduoda VRDT, pateikęs prašymą, kuriame nurodomi naudotini įrenginiai.

TARPTAUTINIS Q KODAS

Tarptautinis Q kodas – tai trijų raidžių santrumpos, kurių pirmoji yra Q raidė. Jei po Q kodo santrumpos perduodamas klausukas, tai į tokį šaukinį turi būti duodamas atsakymas.

Santrumpa	Atitikmuo
QRA	Mano stotis vadinasi..
QRG	Jūsų tikslus dažnis... kHz (MHz)
QRH	Jūsų dažnis keičiasi
QRL	Aš užimtas, prašau netrukdyti
QRM	Man trukdo kitos stotys
QRN	Man trukdo atmosferiniai išlydžiai
QRO	Padidinkite siųstuvo galią
QRP	Sumažinkite siųstuvo galią
QRQ	Perdavinėkite greičiau
QRS	Perdavinėkite lėčiau
QRT	Nutraukite darbą siuntimo režimu
QRU	Aš jums neturiu ką pranešti
QRV	Aš pasiruošęs
QRW	Prašau pranešti..., kad aš jį kviečiu
QRX	Palaukite
QRZ	Jus kviečia...
QSA	Jūsų signalų stiprumas... (nuo 1 iki 5)
QSB	Jūsų signalų stiprumas kinta
QSD	Jūsų manipuliacija turi defektų
QSK	Aš galiu jus priiminėti mano signalų pauzėse
QSL	Patvirtinu priėmimą
QSO	Aš galiu susisiekti su...
QSP	Aš perduosiu...
QSX	Aš klausausi... kHz
QSY	Pakeiskite siuntimo dažnį (esant reikalui, nurodomas konkretus dažnis)
QTC	Aš turiu jums pranešimą
QTH	Aš esu...
QTR	Tikslus laikas
QUA	Aš turiu pranešimų nuo...

RADIJO MĖGĖJŲ SANTRUMPOS

Kodas	Atitikmuo	Kodo reikšmė
ABT	About	Apie, maždaug
AF	Africa	Afrika
AGN	Again	Vėl
AM	Ante Meridiem	Laikas iki vidurdienio
ANT	Antenna	Antena
AR	-	Perdavimo pabaiga
AS, ASIA	Asia	Azija
AS	-	Palaukite
BCNU	Be seeing You	Iki susitikimo
BAD	Bad	Blogas, blogai
BEAM	Beam Antenna	Kryptinė antena
BEST	Best	Geriausi, geriausias
BK	Break	Nutraukite perdavimą
BOX	Box	Abonementinė pašto dėžutė
BUG	Bug	(Pusiau) automatinis raktas
B4	Before	(Ryšys) jau buvo
CALL	Call-sign, Call	Šaukinys, šaukimas
CBA	Call-Book address	Adresas, esantis šaukinių knygoje
CFM	Confirm	Patvirtinu
CHEERIO	Cheerio	Viso geriausio
CL	Closing the station	Išjungiu stotį
CL	Call	Šaukinys
CONDX	Conditions	Bangų sklaidimo sąlygos
CONGRATS	Congratulations	Sveikinimai
CONTEST	Contest	Varžybos
CPY	Copy	Priimu
CQ	-	Visiems (bendras kvietimas)
CRD	Card	QSL kortelė
CU	See You	Iki susitikimo
CUAGN	See You Again	Iki naujo susitikimo
CUL	See You Later	Susitiksime vėliau
CW	Continuous Wave	Radijo telegrafas
DWN	Down	Žemyn (dažnio atžvilgiu)
DB	Decibell	Decibelas
DE	-	Nuo (duodamas prieš šaukinį)
DR	Dear	Brangus
DX	Long distance	Tolima (reta) stotis (ryšys)
ES	And	Ir
EU	Europe	Europa
EX	Ex	Buvęs
FAIR	Fair	Geras, aiškus (oras)
FB	Fine Business	Puiku
FD	Field Day	Lauko diena
FM	Frequency Modulation	Dažninė moduliacija
FM	From	Nuo
FOR, FR	For	Kam
FQ, FREQ	Frequency	Dažnis

GA	Good Afternoon	Laba diena
GB	Good bye	Viso gero
GD	Good day	Laba diena
GD	Good	Geras
GHZ	Gigahertz	Gigahercas
GL	Good luck	Sėkmės
GM	Good morning	Labas rytas
GMT	Greenwich Mean	Time Grinvičo laikas
GN	Good night	Labos nakties
HAM	-	Radio mėgėjas, turintis leidimą siųstuvui laikyti
HF	High Frequency	Aukštas dažnis
HI	-	Juokas
HPE	Hope	Tikiuosi
HPY	Happy	Laimingas
HQ	Headquarters	Būstinė
HR	Here	Čia
HRD	Heard	Girdėjau
HW	How	Kaip (reikalai)
HZ	Hertz	Hercas
I	I	Aš
IARU	International Amateur Radio Union	Tarptautinė radijo mėgėjų sąjunga
INFO	Information	Informacija
IRC	International Reply Coupon	Tarptautinis pašto sąjungos kuponas
IS	Is	Yra
ITU	International Telecommunication Union	Tarptautinė elektros ryšių sąjunga
K	-	Atsakykite
KC	Kilocycle	Kilohercas
KN	-	Prašau atsakyti tik kviečiamą stotį
KW	Kilowatt	Kilovatas
LID	A poor operator	Blogas (nepatyręs) operatorius
LOCAL	Local	Vietinis
LOG	Log-Book	Aparatinis žurnalas
LSB	Lower Sideband	Apatinė šoninė juosta
LSN	Listen	Klausau, klausykite
LTR	Letter	Laiškas
LUCK	Luck	Sėkmė
MC	Megacycle	Megahercas
ME	Me	Mane, man
MERRY	Merry (Christmas)	Linksmų (Kalėdų)
MGR	Manager	Menedžeris
MSG	Message	Pranešimas
N, NO	No Copy, No	Nepriemiau, ne
NA	North America	Šiaurės Amerika
NET	Network	Radiomėgėjiškas tinklas
NEXT	Next	Sekantis
NICE	Nice	Geras
NIL	Nothing	Nieko

NR	Near	Prie, šalia
NR	Number	Numeris
NW	Now	Dabar
OB, OC	Old boy, Old comrade	Draugas, kolega
OC	Oceania	Okeanija
OK	O. K.	Viskas gerai
OM	Old Man	Draugas, vyras
OPEN	Open	Atviras
OP, OPR	Operator	Operatorius
PA	Power Amplifer	Galios stiprintuvas
PACIFIC	Pacific Islands	Australija ir Okeanija
PACKET	Packet Radio	Skaitmeninis ryšys
PEP	Peak-Envelope-Power	Pikinė galia
PM	Post Meridiem	Laikas po vidurdienio
PSE	Please	Prašau
PWR	Power	Galia
QAA-QZZ	-	Q kodo santrumpos
R	Right	Teisingai
RX	Receiver	Radijo imtuvas
RFI	Radio frequency interference	Trukdymai (buitiniams) imtuvams
RIG	Station equipment	Stoties aparatūra
RNG	Running	Naudojama galia
RPRT	Report	Pranešimas
RPT	Repeat	Pakartoti
RST	Readability, Streng Ton	Ryškus, stiprumas, tonas (telegrafinio signalo įvertinimas)
RTTY	Radio teletype	Radijo teletaipas
SA	South America	Pietų Amerika
SAE	Self-addressed envelope	Vokas su atgaliniu adresu
SAME	Same	Tas pats
SASE	Self-addressed Stamped Envelope	Vokas su atgaliniu adresu ir pašto ženklu
SKED	Skedule	Ryšys pagal susitarimą
SN	Soon	Greitai, netrukus
SRI	Sorry	Atsiprašau, gailiuosi
SSB	Single Sideband	Vienos šoninės juostos moduliacija
SSTV	Slow-scan Television	Mėgėjiška lėtos skleistinės televizija
STN	Station	Radijo stotis
SU	See You	Iki susitikimo
SWL	Short Wave Listener	Radijo mėgėjas-stebėtojas
SWR	Standing Wave Ratio	Stovinčios bangos koeficientas
TEST	(Con)test	Bandymai, varžybos
TFC	Traffic	Radijo ryšys pagal grafiką
TKS	Thanks	Ačiū
TMR, TMW	Tomorrow	Rytoj
TNX	Thanks	Ačiū
TRCVR	Transceiver	Transiveris
TU	Thank You	Ačiū Jums
TVI	TV Interference	Trukdymai televizijai
TX	Transmitter	Radijo siųstuvas

U	You	Jūs, Jums
UFB	Ultra FB	Labai puiku
UK	United Kingdom	Jungtinė Karalystė (D. Britanija)
UNLIS	Unlicensed Station	Neteisėtai veikiantis radijo siųstuvas
UR	Your	Jūsų
USB	Upper Sideband	Viršutinė šoninė juosta
UTC	Universal time Cordinated	Tarptautinis laikas
VIA	Via	Per
VISO	-	Viso gero
VY	Verry	Labai
W, WTTS	Watts	Vatai
WEAK	Weak	Silpnas (signalas)
WRK	Work	Darbas, dirbti
WW	Weather	Oras
XCVR	Transceiver	Transiveris
XMTR	Transmitter	Radijo siųstuvas
XUSE	Excuse	Atleiskite, atsiprašau
XYL	Ex YL	Žmona
YAGI	Yagi Antenna	Banginio kanalo tipo antena
YES	Yes	Taip
YL	Young Lady	Mergina, moteris
YOU	You	Jūs
Z	Zero Time	Laikas lygus GMT/UTC
73	-	Geriausio linkėjimai
88	-	Perduodama YL/XYL operatoriui
99	-	Aš nenoriu su Jumis palaikyti ryšį

FONETINĖ ABĖCĖLĖ**(Kairėje – lietuviška, dešinėje – angliška, rekomenduota IARU)**

A	- Antanas	- Alpha
B	- Birutė	- Bravo
C	- Centras	- Charlie
D	- Danutė	- Delta
E	- Eglė	- Echo
F	- Feliksas	- Foxtrot
G	- Giedrius	- Golf
H	- Henrikas	- Hotel
I	- Irena	- India
J	- Jonas	- Juliett
K	- Kęstutis	- Kilo
L	- Leonas	- Lima
M	- Marytė	- Mike
N	- Nijolė	- November
O	- Ona	- Oscar
P	- Petras	- Papa
Q	- Kvebekas	- Quebec
R	- Romas	- Romeo
S	- Saulius	- Sierra
T	- Tomas	- Tango
U	- Uršulė	- Uniform
V	- Vytautas	- Victor
W	- Vašingtonas	- Whiskey
X	- Iksas	- X-Ray
Y	- Ygrekas	- Yankee
Z	- Zenonas	- Zulu
Č	- Česlovas	- -
Š	- Šarūnas	- -

PATARIMAI DIRBANT TELEFONO REŽIMU

1. Pašalink buitinio triukšmo priežastis radijo stoties patalpose. Po kiekvieno kvietimo atidžiai klausykis eterio.
 2. Kviesk korespondentą tik tada, kai įsitikinsi, jog jis tikrai pabaigė ryšį, o ne tada, kai jį kviečia kiti.
 3. Kviesk trumpai, darydamas pauzes pasiklausymui. Žodžius tark aiškiai ir neskubėdamas. Geriau trys trumpi kvietimai negu vienas ilgas.
 4. Kalbėk tiesiai į mikrofoną.
 5. Kalbėk natūraliai, tai darys ryšį įdomiu, tuo pačiu kelsi savo stoties prestižą.
-

RYŠIŲ REGISTRACIJOS KNYGA

ŠAUKINYS

psl.

Data	Laikas (UTC)	MHz	Priimtas tekstas, šaukinys, RST, QTH, vardas	Perduotas RST	Pastabos

SIGNALO ĮVERTINIMO SKALĖS**R (ryškumo) skalė**

- 1 – neaišku, priimti neįmanoma;
- 2 – nesuprantama, galima išskirti tik atskirus žodžius;
- 3 – labai sunkiai suprantama;
- 4 – lengvai suprantama;
- 5 – puikiai suprantama.

S (stiprumo) skalė

- 1 – labai silpni signalai, priimti neįmanoma;
- 2 – labai silpni signalai, galima priimti tik kai kuriuos žodžius;
- 3 – labai silpni signalai, labai sunku priimti;
- 4 – silpni signalai, sunku priimti;
- 5 – patenkinami signalai, priimti nelabai sunku;
- 6 – geri signalai, priimti galima;
- 7 – pakankamai stiprūs signalai;
- 8 – stiprūs signalai;
- 9 – labai stiprūs signalai.

T (tono) skalė

- 1 – labai šiurkštus, šnypščiantis tonas;
 - 2 – šiurkštus signalas, jokių muzikalumo pėdsakų;
 - 3 – duslus, vos muzikalus tonas, jaučiasi kintamosios srovės fonas;
 - 4 – duslus tonas, jaučiamas blogai filtruotas kintamosios srovės fonas;
 - 5 – kintamosios srovės fonas nufiltruotas, bet jaučiamos pulsacijos;
 - 6 – muzikalus tonas, bet pulsacijos dar jaučiamos;
 - 7 – beveik švarus tonas, pulsacijos vos jaučiamos;
 - 8 – puikus tonas, pulsacijos vos jaučiamos;
 - 9 – puikus, muzikinis tonas.
-

REZOLIUCIJA Nr. 640**DĖL RADIO DAŽNIŲ JUOSTŲ, SKIRTŲ MĖGĖJŲ TARNYBAI TARPTAUTINIAM PANAUDOJIMUI STICHINIŲ NELAIMIŲ METU**

Tarptautinė Radijo ryšių administracijų konferencija, Ženeva, 1979 m.

Atsižvelgdama į tai:

- a) kad stichinių nelaimių atveju civilinės ryšių sistemos dažnai būna perkrautos ar sugedusios;
- b) kad operatyvus ryšys būtinas gelbėjimo operacijų, atliekamų tarptautiniu mastu, metu;
- c) kad mėgėjų dažnių juostos nėra susietos tarptautiniais įsipareigojimais ar dažnių pareiškimo procedūromis, ir todėl geriausiai tinka trumpalaikiam panaudojimui išimtiniais atvejais;
- d) kad tarptautinis ryšys nelaimės atveju pagerėja, laikinai panaudojant kai kurias dažnių juostas, priskirtas mėgėjų tarnybai;
- e) kad nelaimių atvejais mėgėjų radijo stotys gali padėti spręsti ryšių poreikius, nes jos plačiai paplitusios ir gerai pasireiškė panašiose situacijose;
- f) egzistuoja nacionaliniai ir regioniniai avariniai mėgėjų radijo tinklai panaudojant dažnius visose mėgėjų juostose;
- g) kad stichinių nelaimių atveju tiesioginis ryšys tarp mėgėjų stočių ir kitų stočių gali palaikyti gyvybiškai svarbius ryšius tol, kol bus atkurti normalūs ryšiai;

pripažindama,

kad stichinių nelaimių metu ryšių užtikrinimo teises ir pareigas prisiima atitinkamos administracijos;

nutaria:

1. Skirtas mėgėjų tarnybai dažnių juostas stichinių nelaimių atveju administracijos gali naudoti tarptautinių ryšių poreikiams tenkinti.
2. Šios dažnių juostos naudotinos ryšiams užtikrinti tik atliekant gelbėjimo operacijas stichinių nelaimių metu.
3. Tam tikrų dažnių juostų, skirtų mėgėjų tarnybai, panaudojimas kitų tarnybų stotyse ryšiams nelaimės atvejais turi apsiriboti avarinės situacijos trukme ir konkrečiomis geografinėmis zonomis, kurias nustato nelaimės palietos šalies atitinkamos institucijos.
4. Avarinis ryšys turi būti nelaimės zonoje ir tarp nelaimės zonos bei gelbėjimo operacijas atliekančios organizacijos nuolatinio štabo.
5. Avarinis ryšys turi būti užmezgamas tik sutikus tos šalies, kurioje įvyko stichinė nelaimė, administracijai.
6. Avarinis ryšys, organizuotas ne iš tos šalies, kurioje įvyko stichinė nelaimė, neturi pakeisti egzistuojančių nacionalinių ir tarptautinių mėgėjų avarinių radijo tinklų.
7. Pageidautinas glaudus bendradarbiavimas tarp mėgėjų stočių ir kitų ryšių tarnybų stočių, kurios mato, jog tikslinga būtų mėgėjų tarnybos dažnių juostas panaudoti ryšiams nelaimės atveju.
8. Tarptautinis ryšys gelbėjimo operacijose turėtų vengti trukdžių mėgėjų tarnybos tinklams.

Siūlo administracijoms:

1. Užtikrinti tarptautinių ryšių poreikius nelaimės atveju.
 2. Užtikrinti avarinio ryšio poreikius remiantis nacionaliniais įstatymais.
-

Mėgėjų tarnyba ir palydovinė mėgėjų tarnyba

Radijo reglamento 32 straipsnis

I skyrius

- 2731 § 1. Radijo ryšiai tarp įvairių šalių mėgėjų stočių draudžiami, jei viena iš tų šalių administracijų pareiškia, kad ji prieštarauja tokiems radijo ryšiams.
- 2732 § 2. (1) Jei radijo ryšiai tarp įvairių šalių mėgėjų stočių leidžiami, tai jie atliekami atviruoju tekstu ir apsiriboja techninio pobūdžio pranešimais apie eksperimentus ir asmeninėmis pastabomis, kurių perdavimas bendraisiais nuotolinių ryšių kanalais dėl jų nedidelės svarbos nepasiteisina.
- 2733 (2) Kategoriškai draudžiama naudoti mėgėjų stotis tarptautiniams pranešimams transliuoti trečiųjų asmenų vardu.
- 2734 (3) Specialiu susitarimu tarp suinteresuotų šalių administracijų aukščiau minėtos nuostatos gali būti pakeistos.
- 2735 § 3. (1) Bet kuris asmuo, pageidaujantis gauti licenciją mėgėjų stoties aparatūrai naudoti, turi įrodyti, kad jis ranka sugeba teisingai perduoti ir klausyti teisingai priimti Morzės kodo signalais transliuojamus tekstus. Tačiau atitinkamos administracijos gali netaikyti šio reikalavimo stotims, kurios dirba išimtinai dažnių juostoje, viršijančioje 30 MHz.
- 2736 (2) Administracijos privalo taikyti visas priemones, kurios joms atrodo būtinos, kad patikrintų bet kurio asmens, pageidaujančio naudoti mėgėjų stoties aparatūrą, techninę ir praktinę kvalifikaciją.
- 2737 4. Mėgėjų stočių didžiausioji galia nustatoma tarp suinteresuotų administracijų, įvertinant operatoriaus techninę kvalifikaciją ir sąlygas, kuriomis šios stotys turės veikti.
- 2738 § 5. (1) Visos bendros taisyklės, pareikštos Konvencijoje ir šiame Reglamente, taikytinos ir mėgėjų stotims. Spinduliuojamų signalų dažnis turi būti tiek pastovus ir jo šalutinių spinduliavimų lygis turi būti tiek sumažintas, kiek leidžia tokių stočių techninis lygis.
- 2739 (2) Mėgėjų stotys ryšių seansų metu privalo kas kartą trumpais laiko tarpais perdavinėti savo šaukinį.

II skyrius

- 2740 § 6. Šio straipsnio I skyriaus nuostatos, jei tai tinka, vienodai taikytinos ir palydovinei mėgėjų tarnybai.
- 2741 § 7. Palydovinės mėgėjų tarnybos kosminės stotys, kurios dirba dažnių juostose, naudojamose kartu su kitomis tarnybomis, turi būti aprūpintos atitinkamais įrenginiais spinduliavimams valdyti tais atvejais, jei pagal procedūrą, pateiktą 22 straipsnyje, atsiranda pranešimų apie žalingus trukdžius. Administracijos, leidžiančios naudoti tokias kosmines stotis, privalo informuoti Tarptautinį radijo dažnių komitetą ir garantuoti, kad prieš paleidžiant kosminę stotį bus įrengta pakankamai Žemės valdymo stočių tam, kad ši administracija galėtų pašalinti bet kokius žalinguosius trukdžius, apie kuriuos gali būti pranešta.